

HØRINGSNOTAT – ENDRINGER I LOV TIL Å FREMJA UMSETNADEN AV JORDBRUKSVAROR:

Landbruks- og matdepartementet 4. juni 2008

1. INNLEDNING	2
2. BAKGRUNN	2
3. ORGANISATORISKE ENDRINGER	3
3.1. Omsetningsrådets størrelse og sammensetning	3
3.1.1. Historisk utvikling	3
3.1.2. Gjeldende rett	5
3.1.3. Departementets vurdering og forslag	6
3.2. Omsetningsrådets arbeidsutvalg	10
3.2.1. Gjeldende rett	10
3.2.2. Departementets vurdering og forslag	11
3.3. Delegering	12
3.3.1. Gjeldende rett	12
3.3.2. Departementets vurdering og forslag	12
3.4. Tilsynsutvalget	13
3.4.1. Gjeldende rett	13
3.4.2. Departementets vurdering og forslag	13
4. ØVRIGE ENDRINGER	14
4.1. Kvoteordningen	14
4.1.1. Gjeldende rett	14
4.1.2. Departementets vurdering og forslag	14
4.2. Omgjøringsadgangen	15
4.2.1. Gjeldende rett	15
4.2.2. Departementets vurdering og forslag	15
5. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	16
6. MERKNADER TIL HØRINGSUTKASTET	16
7. FORSLAG TIL ENDRING	19

1. INNLEDNING

Landbruks- og matdepartementet foreslår i dette høringsnotatet flere organisatoriske endringer i *lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer* (omsetningsloven). For å få et mer fungerende og effektivt råd foreslås det å redusere antallet medlemmer fra 19 til 11. Av effektiviseringshensyn foreslås det videre å oppheve lovreguleringen av arbeidsutvalget, avvikle tilsynsutvalget samt gi rådet anledning til å delegere saker av ikke prinsipiell art.

I tillegg foreslås noen mindre justeringer av loven.

2. BAKGRUNN

Omsetningsrådet er etter omsetningsloven ansvarlig for markedsreguleringen av jordbruksvarer. Rådet er etter omsetningsloven tillagt kompetanse til å kreve inn omsetningsavgift og styre "pengane", dvs. å forvalte avgiftsmidler til reguleringsformål. Reguleringstiltakene kan deles inn i avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Avsetningstiltak settes i verk for å utjevne svingninger i produksjon og etterspørsel slik at tilbudet av landbruksvarer til enhver tid, og i alle deler av landet, samsvarer best mulig med etterspørselen. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet har til hensikt å fremme omsetningen av norske landbruksvarer, og omfatter bl.a. kvalitetsfremmende tiltak rettet mot produksjonsleddene og kommunikasjon rettet mot forbrukere, institusjoner, skoler og varehandelen.

Selv om Omsetningsrådet har vide fullmakter etter loven til å styre pengene, er det også klare begrensninger for hva Omsetningsrådet kan sette i verk.

Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer¹ (rammeforskriften) setter grenser for Omsetningsrådets handlefrihet. Da Omsetningsrådets vedtak i mange tilfeller kan utgjøre viktige rammebetingelser for markedsregulators konkurrenter, er rådets kompetanse noe innskrenket hva gjelder myndighet knyttet til forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt.

Det er ingen generell klageadgang på vedtak truffet i medhold av omsetningsloven, men lovens § 11 fjerde ledd gir departementet hjemmel til å omgjøre vedtak som er i strid med "*lov, føresegner eller gjeldande jordbruksavtale*" og Kongen adgang til å omgjøre vedtak i strid med samfunnsinteressene.

¹ Forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer

Omsetningsrådet består i dag av 19 medlemmer fra ulike offentlige instanser, organisasjoner og foreninger. Medlemmene som sitter i rådet representerer sentrale interesser innenfor norsk forvaltning, landbruk, næringsmiddelindustri og handel, og skal ivareta organisasjonenes interesser slik at dette samlet bidrar til at markedsreguleringen av jordbruksvarer gjennomføres på en effektiv og god måte.

Over tid har antallet medlemmer i Omsetningsrådet økt fra 6 til 19 medlemmer (1930-2001). Bakgrunnen for utvidelsene har dels vært at nye varegrupper har blitt omfattet av loven, og av den grunn er representanter for disse varegruppene gitt plass i rådet. Videre har økt oppmerksomhet rundt at samfunnsinteressene må ivaretas ført til utvidelser.

Da rådet ble utvidet fra 15 til 19 medlemmer i 2001 het det i Ot.prp. nr. 22 (2001-2002) Lov om endringer i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror: *"Departementet er enig i at rådet etter dette blir stort og at det bør foretas en bred gjennomgang av dets sammensetning med sikte på å redusere antall medlemmer. Dette vil imidlertid kreve en lang og grundig prosess, der sterke interesser vil stå mot hverandre."*

Foretaks sammenslutningen mellom Gilde og Prior aktualiserer problemstillingen knyttet til endringer i omsetningsloven, ved at de som ett selskap – Nortura – ikke bør ha to representanter i Omsetningsrådet.

Ettersom antallet medlemmer i rådet har økt har behovet for en større gjennomgang av dets sammensetning vokst frem. Videre mener departementet at det av moderniserings- og forenklingshensyn også er behov for noen endringer knyttet til organiseringen av og tilsynet med, rådet. Slike organisatoriske forenklinger krever endring i omsetningsloven. Departementet tar sikte på å fremme lovforslag for Stortinget våren 2009, slik at endelige endringer kan tre i kraft fra 1. januar 2010.

3. ORGANISATORISKE ENDRINGER

3.1. Omsetningsrådets størrelse og sammensetning

3.1.1. Historisk utvikling

Bakgrunnen for nåværende omsetningslov var den internasjonale overproduksjonskrisen mot slutten av 1920-åra. Landbruksnæringen skulle selv sette i verk tiltak under oppsyn av Omsetningsrådet, som ble opprettet i 1930. Det ble gradvis etablert landsomfattende produsentorganisasjoner som skulle stå for den praktiske markedsreguleringen. Gjennom omsetningsloven ble det etablert et sikringsnett for produsentene mot dramatiske svinginger i lønnsomhet. Samtidig ble produsentenes økonomiske organisasjoner trukket med i forpliktende samarbeid om gjennomføringen av markedsreguleringen.

I forbindelse med jordbrukskrisen kom ”mellombils lov 6. juni 1930 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror” til som en kriselov. Omsetningsrådet hadde i 1930 følgende sammensetning: Selskapet for Norges Vel, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske Melkeprodusenters Landsforbund, Norges Kjøtt- og Fleskecentral og Norges Handelsstands Forbund. 24. juni 1931 ble egg tatt inn i loven og samskipnaden av eggprodusenter fikk én representant i rådet.

1. mai 1935 ble det lagt frem en odelstingsproposisjon om ”ymse bridge i omsetningslova”². Proposisjonen ble trukket tilbake, og det ble lagt frem en ny proposisjon 24. april 1936³ om en ny omsetningslov. Omsetningsloven ble vedtatt av Stortinget og danner i dag bl.a. grunnlaget for innkreving av omsetningsavgifter og forvaltningen av dem.

Omsetningsrådet bestod etter omsetningsloven av 1936 av 8 medlemmer; Selskapet for Norges Vel, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske Melkeprodusenters Landsforbund, Norges Kjøtt- og Fleskecentral, Norske Eggcentraler, Norges Handelsstands Forbund og Norges Kooperative Landsforening. På grunn av rådets størrelse ble det dannet et arbeidsutvalg bestående av tre medlemmer.

Ved en lovendring den 2. august 1946 ble rådet utvidet med ytterligere to medlemmer; Norges Pelsdyrslag og Gartnernes og Hagebrukernes Salgslag.

Ved endring av loven den 14. juni 1956 ble rådet utvidet til 12 medlemmer ved at Landbruksdepartementet og Forbrukerrådet ble tatt inn. Begrunnelsen for utvidelsen var at loven fra nå av fikk en mer permanent karakter, og at det dermed var behov for å øke Stortingets direkte innflytelse. Samtidig var det et behov for å endre sammensetningen for å synliggjøre de samfunnsmessige interesser loven skulle representere.

Rådet ble ved endring av loven den 12. juni 1981 utvidet til 13 medlemmer. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforening (NNN) og Forbruker- og administrasjonsdepartementet kom inn, mens Selskapet for Norges Vel gikk ut. Forbruker- og administrasjonsdepartementet fikk plass i rådet fordi de viktigste tiltakene Omsetningsrådet iverksatte var hjemlet i jordbruksavtalen. Forbruker- og administrasjonsdepartementet hadde på den tiden det administrative ansvaret for jordbruksavtalen. På bakgrunn av at en rekke av de tiltakene rådet satte i verk vedkom både tilsatte i samvirkemessig organiserte og andre private bedrifter, fant man det riktig å gi NNN, som organiserer et stort flertall av de tilsatte i næringsmiddelindustrien, en representant i rådet. De interessene som Selskapet for Norges Vel skulle ivareta da Omsetningsrådet ble opprettet, ble i 1981 ansett å være

² Ot.prp. nr. 20 (1935) Um ymse bridge i omsetningslova

³ Ot.prp. nr. 49 (1936) Um ei millombils lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror

overtatt av andre organisasjoner i forbindelse med den gradvise utvidelsen av rådet. Selskapet for Norges Vel mistet derfor sin plass i rådet.

På bakgrunn av et ønske om sterkere forbrukerrepresentasjon i rådet fant man ved endring av loven den 31. januar 1992 det formålstjenelig å gi Barne- og familiedepartementet en representant i rådet. Videre fant man det naturlig at Norske Potetindustrier var representert i rådet, grunnet at virksomheten gjennom jordbruksforhandlingene ble trukket inn i markedsreguleringen av poteter.

Ved lovendring av 21. desember 2001 blir rådet ytterligere utvidet, til 19 medlemmer. Rådet ble utvidet med én representant fra Norsk landbrukssamvirke og én felles representant for Kjøttbransjens Landsforbund, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund. Ved endring av markedsordningen for korn la departementet opp til at den nye markedsordningen for korn i løpet av 2002 skulle finansieres gjennom omsetningsavgiften og legges inn under omsetningslovens virkeområde.⁴ Som en følge av dette fikk Norske Felleskjøp, som ble utpekt som markedsregulator, en representant i Omsetningsrådet. For at balansen i rådet skulle opprettholdes fikk Norkorn, som paraplyorganisasjon for bygdemøller og kornsiloer, også en plass i rådet.

Fra omsetningsloven ble vedtatt i 1930 og senere i 1936 har jordbruksorganisasjonene (de samvirkebaserte organisasjonene med mer) hatt flertall i Omsetningsrådet. Frem til 80-tallet var jordbruket i klar overvekt hva gjaldt antallet medlemmer. Ettersom andre samfunnsinteresser gjorde seg mer gjeldende, ble dette også gjenspeilet i rådets sammensetning. I dag utgjør jordbrukets flertall kun én representant.

3.1.2. Gjeldende rett

Det følger av omsetningsloven § 2 at det skal være et omsetningsråd med 19 medlemmer med personlige varamedlemmer. Landbruks- og matdepartementet oppnevner medlemmer og varamedlemmer, etter forslag fra organisasjonene og institusjonene. Departementet oppnevner leder og nestleder. Følgende medlemmer er i dag representert i Omsetningsrådet; *Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Forbrukerrådet, Handels og Servicenæringens Hovedorganisasjon, Coop NKL BA, Tine Norske Meierier, Norsk Kjøttvirke, Prior Norge, Norske Felleskjøp, Norkorn, Norges Pelsdyrslag, Gartnerhallen A/L, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Barne- og familiedepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Hoff Norske Potetindustrier, Norsk landbrukssamvirke, en fellesrepresentant for Kjøttbransjens Landsforbund, Norges Frukt og Grønnsaksgrossisters Forbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund samt Landbruksdepartementet.*

Med denne sammensetningen har jordbrukets organisasjoner flertall i rådet.

⁴ Se *Ot.prp. nr. 69 (2000-2001) Lov om endringer i lov 21. januar 2001 nr. 7 om kornforvaltning m.v. punkt 4.*

Rådet er vedtaksført når 10 medlemmer møter, av disse lederen eller nestlederen. Vedtak avgjøres med vanlig flertall. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme, jf. lovens § 3.

3.1.3. Departementets vurdering og forslag

Partene sitter i rådet for å gi *råd* og ta beslutninger, som representanter for sentrale interesser i og utenfor samvirkeorganisasjonene. Hver enkelt organisasjon har representanter som skal være i stand til å ivareta organisasjonenes interesser, samt å bidra til konstruktiv meningsutvesking. Selv om alt burde ligge til rette for gode diskusjoner, har det likevel vist seg at rådet sjelden blir en viktig arena for prinsipielle diskusjoner knyttet til markedsreguleringen.

Slik departementet ser det, er den viktigste årsaken til dette at et råd bestående av 19 medlemmer blir for stort. Et for stort råd fører til at det kan være vanskelig å få til gode diskusjoner. Det store antallet medlemmer kan også føre til at ansvaret den enkelte har for å bidra ikke nødvendigvis føles så stort. Erfaringsmessig foregår de prinsipielle diskusjonene i all hovedsak i rådets arbeidsutvalg, når sakene forberedes for selve rådet. En annen årsak til at diskusjonene uteblir kan være at arbeidsutvalget allerede har behandlet spørsmålene i forkant. Dermed kan resultatet oppleves som "avgjort" når sakene behandles i rådet.

Videre er det slik at flere av representantene i rådet opplever at majoriteten av sakene Omsetningsrådet behandler ikke berører deres organisasjons kjernevirksomhet i samme grad som tidligere. Årsaken kan være at rådet fra 1930 og frem til i dag har blitt vesentlig større, at rådets oppgaver har forandret seg i tråd med forvaltningssystemet for øvrig, og at det enkelte fagfelt har forandret seg eksempelvis ved endringer i markedsordningene. Over tid har en rekke av medlemmene etter departementets syn, i økende grad fått marginalisert sine faktiske interesser i rådet.

Størrelsen på rådet, arbeidsutvalget sin forhåndsbehandling av saker og marginalisering av interesser er momentene som kan bidra til at det for medlemmene i rådet er vanskelig å opprettholde interesse og kunnskap utover egen organisasjon og sektor. Slik kunnskap er imidlertid nødvendig for å ha et godt fungerende råd og for at medlemmene skal kunne delta i diskusjoner av mer prinsipiell karakter og behandle saker som krever en mer helhetlig inngang.

Etter all sannsynlighet er det en kombinasjon av disse faktorene som gjør at det samlede rådet i sin nåværende form kan oppleves som lite engasjert. Hovedårsaken synes likevel å være knyttet til at 19 medlemmer uansett er for stort til å få i gang gode diskusjoner. En reduksjon i antallet medlemmer i rådet vil kunne bidra til at rådet i større grad blir en arena for viktige diskusjoner knyttet til gjennomføringen av markedsreguleringen for jordbruksvarer, slik rådet var og er ment å være.

Et annet sentralt moment i denne sammenhengen er at det har vist seg å være lite effektivt å sammenkalle et råd med hele 19 medlemmer ca. fem ganger i året. Det kan i tillegg være enda vanskeligere å sammenkalle et fulltallig omsetningsråd utenom de fastsatte møtene, noe som gjør rådet lite fleksibelt dersom det oppstår viktige problemstillinger som rådet bør ta stilling til raskt. Det anses heller ikke hensiktsmessig å bruke omsetningsavgiftsmidler til å dekke administrasjonskostnader for et større antall medlemmer enn det som er nødvendig.

Som nevnt innledningsvis under punkt 2, har jordbrukets organisasjoner alltid hatt flertall i rådet. I dag utgjør jordbrukets flertall, én representant. I St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon, ble behovet for at jordbrukets fortsatte flertall i rådet begrunnet ut fra jordbrukes økonomiske ansvar for overproduksjon/tilbudsoverskudd.⁵

Dette synet ble også fremmet av Bondevik II-regjeringen, og med tilslutning fra AP, SP og SV i Stortinget.⁶ Landbruks og matdepartementet legger til grunn at jordbruket fortsatt skal ha flertall i rådet.

Når man nå skal foreta en ny gjennomgang av sammensetningen med sikte på å sette sammen et råd med færre medlemmer, har departementet tatt utgangspunkt i hvilke interesser som bør være representert. Slik landbrukspolitikken har utviklet seg, der det i dag er en klar sammenheng mellom markedsreguleringen og jordbruksavtale-systemet, mener departementet det er naturlig å ta utgangspunkt i at jordbruksavtalepartene er representert i Omsetningsrådet. Det er fremmed å tenke seg et partssammensatt organ innenfor landbruket i dag hvor jordbruksavtalepartene ikke er representert. Av dette følger det at Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, samt Landbruks- og matdepartementet bør ha én representant hver.

Videre mener departementet at Fornyings- og administrasjonsdepartementet bør gis en egen representant i rådet. Fornyings- og administrasjonsdepartementet er øverste myndighet for konkurransepolitikken. Konkurranseshensynene innenfor markedsreguleringen er nedfelt i rammeforskriften for Omsetningsrådets virksomhet.

Departementet ser det som nødvendig at markedsregulatorene er representert med én representant hver. Markedsregulatorene er i dag Omsetningsrådets verktøy for gjennomføring av reguleringen, og vil således ha verdifulle innspill når ulike former for regulering av markedet diskuteres. I dag er det markedsregulatorer innenfor områdene melk, kjøtt og egg, samt korn.

⁵ Se *St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon* punkt 5.2.3 jf. *Innst. S. nr 167 (1999-2000) Innstilling fra næringskomiteen om norsk landbruk og matproduksjon*.

⁶ Se *Ot. prp. nr. 22 (2001-2002) Lov om endringer i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror* punkt 2.2.

Markedsreguleringsutfordringene på sektorene som er omfattet av omsetningslovens virkeområde er av særs ulik karakter, og det er således viktig for rådets faglige vurderinger at markedsregulatorene har hver sin representant. Følgelig bør Tine BA, Nortura og Norske Felleskjøp ha én representant hver. Når det gjelder egg- og kjøttsektoren, mener departementet at det ikke er naturlig at disse sektorene skal være representert med mer enn ett medlem, da Gilde Norsk Kjøtt og Prior Norge har fusjonert og blitt til ett selskap – Nortura BA.

Departementet ser videre et behov for at landbruksbasert industri utenfor landbrukssamvirket er representert i rådet. Denne landbruksbaserte industrien er, i tillegg til bøndene og markedsregulator, de aktørene som berøres mest av vedtak om markedsregulering, og det vil derfor etter departementets syn være naturlig at de gis en egen representant i rådet. Dette både fordi de er direkte omfattet av forsynings-, mottaks- og informasjonsplikten, men også fordi de er i direkte konkurranse med markedsregulatorene.

Siden 2001 har den ikke samvirkebaserte landbruksindustrien innenfor kjøtt, melk, fjørfe og grønt hatt en felles representant, mens korn har vært representert ved en egen (Norkorn).

At Norkorn siden 2001 har hatt en egen representant i omsetningsrådet, hadde sammenheng med innføringen av markedsordningen for korn. Norkorn, som paraplyorganisasjon for bygdemøllene, ble sett på som en motvekt til Felleskjøpet. Når en ser dette i forbindelse med en gjennomgang av loven med sikte på å redusere antallet medlemmer, er det imidlertid vanskelig å finne argumenter for at kornsektoren skal være i en særstilling. Når det foreslås én felles representant for kjøtt, egg og melk, er det naturlig at denne også representerer kornsektoren. Departementet foreslår derfor én felles representant for den ikke-samvirkebaserte landbruksindustrien.

I dag representerer som nevnt fellesrepresentanten; Kjøttbransjens Landsforbund, Norges Frukt og Grønnsaksgrossisters Forbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund. Kjøttbransjens Landsforbund og Fjørfebransjens Landsforening er slått sammen til én organisasjon; Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund og lovens ordlyd foreslås endret i tråd med dette. Videre er det slik at Meieribransjens Landsforbund er en forening kun bestående av Q-Meieriene og Synnøve Finden. Etter det departementet kjenner til er også denne foreningen lite aktiv. Det er vanligvis NHO Mat og Drikke som representerer de ikke-samvirkebaserte aktørene i melkesektoren og departementet mener derfor det er naturlig at Meieribransjens Landsforbund erstattes av NHO Mat og Drikke.

Som en følge av det ovennevnte foreslår departementet at følgende organisasjoner skal oppnevne en felles representant for den ikke-samvirkebaserte landbruksindustrien: Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, NHO Mat og Drikke, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund og Norkorn.

Da NNN fikk sin plass i rådet ved endringen av loven i 1981, var begrunnelsen at en rekke av de tiltakene rådet satt i verk vedkom både tilsatte i samvirkemessig organiserte og andre private bedrifter. NNN som organiserer et stort flertall av de tilsatte, var derfor en naturlig representant i rådet. Markedsreguleringens kjernevirksomhet innebærer at arbeidsplasser i næringsmiddelindustrien kan bli berørt, og departementet finner det derfor riktigst at NNN fortsatt skal være representert.

Norges Handelsstands Forbund, senere Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH), har hatt en representant i rådet siden det ble dannet med loven av 1930. Siden 1936 har også Norges Kooperative Landsforening (senere Coop NKL BA) hatt en representant i rådet. Handelen er sentral i matvarekjeden, samtidig som den er i besittelse av viktige markedsmessige vurderinger. Når en nå foretar en gjennomgang, med sikte på å redusere rådets størrelse, mener departementet likevel at det er tilstrekkelig med én representant fra handelen. Departementet foreslår derfor at HSH og Coop NKL BA får én felles representant i rådet.

Når det gjelder Norges Pelsdyrslag, AL Gartnerhallen og Hoff Norske Potetindustrier, mener departementet at deres interesser i rådet over tid har blitt redusert. Departementet kan derfor ikke se grunner til at disse organisasjonene har behov for hver sin representant i rådet. For å ivareta interessene som disse organisasjonene representerer, foreslår derfor departementet at Norsk Landbrukssamvirke får en plass i rådet, med særlig ansvar for å ivareta interesser knyttet til pelsdyr, grønt og potet. I tillegg ivaretas disse interessene av Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Omsetningsrådets oppgaver innebærer blant annet å administrere markedsregulerende tiltak, føre tilsyn med at produsentorganisasjonene følger opp vedtak fra Omsetningsrådet, kreve inn omsetningsavgift og føre kontroll med innbetaling. Rådets hovedbeskjeftigelser ligger således relativt langt fra forbrukerorganisasjonenes kjernevirksomhet og interessesfære. Forbrukerrådet har da også tidligere, etter en gjennomgang av sine prioriteringsområder, meddelt departementet at det ikke har ønsket å sitte i rådet. Videre vil forbrukerinteressene bli ivaretatt av andre, blant annet Landbruks- og matdepartementet som gjennom medansvaret for matpolitikken også har ansvar for forbrukerinteressene på matområdet. Det er sjelden rådet behandler saker av direkte relevans for Barne- og likestillingsdepartementet, og Barne- og likestillingsdepartementet har heller ikke uttrykt noe ønske om å være representert. På denne bakgrunn foreslår departementet at både Forbrukerrådet og Barne- og likestillingsdepartementet ikke lenger blir representert i rådet.

Departementet mottar fra tid til annen forespørsler om hvorfor reinnæringen ikke er representert i rådet, da både reinsdyrkjøtt og reinsdyrskinn er omtalt i omsetningslovens formål og hjemmelen til å ilegge avgifter. Det har imidlertid aldri blitt innkrevd omsetningsavgift på verken reinsdyrkjøtt eller -skinn. Omsetningsrådet har heller aldri hatt ansvar for markedsregulering i reinsektoren. Loven foreslås derfor

endret i tråd med dette, jf. lovutkastet §§ 1 og 5, slik at den ikke lenger gjelder reinsdyrprodukter.

For å få et godt fungerende omsetningsråd er det viktig at det ikke blir for stort, at dets medlemmer møter jevnlig og at medlemmene kan bidra for å sikre de interessene de er satt der for å ivareta. Departementet mener dette sikres på en best mulig måte gjennom følgende forslag til Omsetningsrådets sammensetning:

Norges Bondelag
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Tine BA
Nortura BA
Norske Felleskjøp
Norsk landbrukssamvirke
Landbruks- og matdepartementet
Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
Fellesrepresentant for ikke-samvirkebasert næringsmiddelindustri*
Fellesrepresentant for handelen**

* En fellesrepresentant fra Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, NHO Mat og Drikke, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters forbund og Norkorn

** En fellesrepresentant fra Coop NKL BA og Handels og Servicenæringens Hovedorganisasjon

I følge omsetningsloven § 3 første ledd, andre punktum er Omsetningsrådet beslutningsdyktig når 10 medlemmer møter. Dersom rådet reduseres fra 19 til 11 medlemmer, bør nevnte bestemmelse endres slik at 6 medlemmer må møte for at rådet skal være beslutningsdyktig.

3.2. Omsetningsrådets arbeidsutvalg

3.2.1. Gjeldende rett

Av omsetningsloven § 3 tredje ledd følger det at Omsetningsrådet skal ha et arbeidsutvalg bestående av representanter fra Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og én felles representant fra omsetningsorganisasjonene etter forslag fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Arbeidsutvalget forbereder så godt som alle saker som går til rådet. Samtidig har de etter egen instruks fullmakt til å treffe vedtak i en rekke saker, jf. omsetningsloven § 3 fjerde ledd. Instruksen skal fastsettes av Omsetningsrådet, og godkjennes av departementet. Av de 142 sakene arbeidsutvalget behandlet i 2006, gikk 70 saker videre til rådet for endelig vedtak. Arbeidsutvalget trer sammen 10 -12 ganger i året, herunder også ved telefonmøter, og behandlet i 2006 142 saker fordelt på 11 møter.

3.2.2. Departementets vurdering og forslag

Innenfor dagens forvaltningssystem er det uvanlig at styrer, råd eller utvalg har et forberedende organ ut over sine sekretariat. Det er både ressurs- og tidkrevende å fremme sakene to ganger. Det er heller ikke sterke faglige grunner til at arbeidsutvalget skal ha en slik funksjon. Etter departementets syn anses Statens landbruksforvaltning, som rådets sekretariat, å ha den kompetanse som er nødvendig for å legge frem sakene for rådet direkte. Det anses derfor som overflødig at sakene skal "kvalitetssikres" av arbeidsutvalget før de legges frem for rådet. På den bakgrunn foreslås det at saker som skal avgjøres av rådet, legges frem for rådet direkte.

Slik organiseringen er i dag, med et ikke optimalt fungerende og stort råd, er det primært i arbeidsutvalget de faglige og prinsipielle diskusjonene foregår. Det vil være uheldig om dette går tapt, men slik dagens system fungerer, kan dette være med på å begrense rådets diskusjoner fordi det oppfattes som "avgjort" hva konklusjonen skal være. Videre vil den foreslåtte reduksjonen i antallet medlemmer i Omsetningsrådet kunne bidra til at de faglige og prinsipielle diskusjonene kan foregå i rådet.

Når det gjelder de saker arbeidsutvalget har kompetanse til å avgjøre selv, deler disse seg i to grupper. Den ene gruppen omfatter de sakene som er av rent administrativ karakter, som eksempelvis godkjenning av revisorattesterte oppgaver over reguleringstiltak. Disse sakene foreslås delegert til rådets sekretariat, som et ledd i effektivisering av saksbehandlingen i rådet (Se punkt 3.3). I 2006 behandlet arbeidsutvalget 42 saker av denne typen.

Den andre gruppen omfatter de sakene hvor arbeidsutvalget har kompetanse til å treffe vedtak, og hvor oppgavene ikke er foreslått delegert til sekretariatet. Dette gjelder ca 30 saker i løpet av et år (2006). Etter departementets syn er dette ikke et tilstrekkelig porteføljegrunnlag til å opprettholde et arbeidsutvalg.

Når det gjelder saker der det haster med avklaring, ser departementet at det kan være hensiktsmessig å ha et utvalg som raskt kan tre sammen. Behovet for dette anses likevel ikke lenger like presserende dersom en etablerer et råd med 11 medlemmer, som i prinsippet vil kunne sammenkalles nesten like raskt. Det er også slik at de samme personene som sitter i arbeidsutvalget, også sitter i rådet. Dermed er det ikke fare for at kompetanse går tapt ved at beslutninger flyttes fra arbeidsutvalget til rådet.

Som det følger av redegjørelsen over, mener departementet at arbeidsutvalget ikke har noe selvstendig eksistensgrunnlag. Samtidig er departementet av den oppfatning at det er rådet selv som bør avgjøre hvorvidt det har behov for et arbeidsutvalg. Rådet bør stå fritt til å organisere seg på den måten det finner det mest hensiktsmessig, og det foreslås derfor at det ikke lenger skal være noen lovregulert plikt til å ha et arbeidsutvalg.

3.3. Delegering

3.3.1. Gjeldende rett

Omsetningsrådet har per i dag ikke formelt delegert oppgaver til sitt sekretariat. I praksis foretar sekretariatet likevel noen enkle sats- og beregningsoppgaver.

3.3.2. Departementets vurdering og forslag

Forvaltningen knyttet til Omsetningsrådets virksomhet er relativt ressurskrevende. Arbeidet kjennetegnes av en stor saksmengde og mange møter. Mange saker behandles også på tre nivåer; i Statens landbruksforvaltning som sekretariat, i arbeidsutvalget og i Omsetningsrådet, før det fattes endelig vedtak. En slik situasjon fører til at prinsipielle saker kan bli borte i en stor saksmengde preget av detaljer. Prosessene blir omstendelige, og drøftingen av viktige utfordringer kan få vansker med å finne sin nødvendige plass. Det kan derfor være et behov for at Omsetningsrådet skal ha anledning til å delegere saker av ikke prinsipiell art til sitt sekretariat.

Statens landbruksforvaltning gjennomførte i 2004-2006 et prosjekt om effektivisering av Omsetningsrådets forvaltningsmyndighet. Hensikten var å foreta en nærmere gjennomgang av beslutningsprosesser og arbeidsrutiner i Omsetningsrådet. Ett av prosjektgruppens forslag var å gi Omsetningsrådet anledning til å delegere oppgaver av relativt teknisk og rutinemessig art til sekretariatet. Omsetningsrådet ga i møte 21. desember 2005 Statens landbruksforvaltning i oppgave å arbeide videre med gjennomføring av endringene.

Departementet er enig i forslaget fra Statens landbruksforvaltning, da dette vil bidra til en fokusering på saker av prinsipiell art. Et utgangspunkt i norsk rett er at delegasjon av avgjørelsesmyndighet fra et partssammensatt organ til et administrativt sekretariat krever særskilt hjemmel. En slik hjemmel foreligger ikke, og bør gis i omsetningsloven.

Delegasjonsadgang fra Omsetningsrådet til sekretariatet foreslås å gjelde for saker av ikke prinsipiell karakter. Et eksempel på dette kan være fastsettelse av rentesats i markedsreguleringen for korn. Fastsettelse av rentesatsen, som benyttes i beregning av godtgjørelsen for markedsregulering, er i dag delegert til Statens landbruksforvaltning på alle sektorer med unntak av korn. Et annet eksempel kan være godkjenning av bevilgningsoppgaver for avsetningstiltak, som er spesifisert i hovedforskriften på områdene kjøtt, melk og korn, eller i egne forskrifter på grøntområdet. Alle bevilgningsoppgaver er bekreftet av revisor. Dette er saker av ren beregningsmessig karakter hvor det i realiteten ikke er rom for skjønn, og hvor rammene er klart definert i forskriftene.

Departementet foreslår at Omsetningsrådet gis hjemmel til å delegere saker av ikke prinsipiell karakter til dets sekretariat.

3.4. Tilsynsutvalget

3.4.1. Gjeldende rett

I henhold til omsetningslovens § 12 skal Landbruks- og matdepartementet oppnevne et tilsynsutvalg på 4 medlemmer. Utvalget skal oppnevnes for fire år av gangen.

Tilsynsutvalget skal, i henhold til instruks vedtatt av Landbruksdepartementet, føre tilsyn og kontroll med virksomheten i Omsetningsrådet og markedsorganisasjonene. I henhold til instruks er tilsyns- og kontrolloppgavene knyttet til fire ulike forhold: formål, legalitet, regnskap og konkurransenøytralitet. Tilsynsutvalget oppnevner revisor for Omsetningsrådet.

3.4.2. Departementets vurdering og forslag

Tilsynsutvalgets tilsyns- og kontrollvirksomhet har først og fremst vært rettet mot økonomiområdet. I tillegg har utvalget fokusert på formaliteter i saksbehandlingen, for eksempel utformingen av vedtakene. Spørsmål knyttet formålsoppnåelse, legalitet og konkurransenøytralitet har derimot historisk sett vært berørt i liten grad.

Tilsynsutvalget ble etablert i en tid hvor Omsetningsrådet ble regnet som et forvaltningsorgan med autonomt preg, og hvor den offentlige forvaltningen var relativt beskjedent utbygd. En hadde derfor behov for et eget kontrollorgan som løpende kunne følge med på virksomheten i Omsetningsrådet. Tilsynsutvalget var da også svært aktivt og hadde mange møter de første årene.

Senere har situasjonen endret seg betydelig, og det kan stilles spørsmål ved om tilsynsutvalget har samme berettigelse som tidligere. Formalitetene som omgir rådets vedtak og virksomhet er fortsatt viktige, men de ivaretas i forvaltningsmiljøet som omgir Omsetningsrådet, blant annet med Statens landbruksforvaltning som sekretariat. Det er også slik at vanskelige næringspolitiske avveininger og vurderinger av konkurransemessig forhold finner sin løsning i andre fora enn tilsynsutvalget.

I denne sammenheng er det viktig å fremheve den omgjøringsadgang Landbruksdepartementet fikk gjennom en endring av omsetningslovens § 11 i 1991. Som en følge av denne lovendringen har Landbruks- og matdepartementet, der det har vært grunnlag for det, kunnet omgjøre Omsetningsrådets vedtak dersom vedtaket var i strid med "lov, føresegner, eller gjeldande jordbruksavtale". For vedtak i strid med "samfunnsinteresser" har omgjøringskompetansen vært lagt til Kongen. Departementet mener at den omgjøringsadgangen Landbruks- og matdepartementet og Kongen siden 1991 har etter § 11 fjerde ledd og videre etter rammeforskriften, sammen med at Fornyings- og administrasjonsdepartementet er representert i rådet og en generell "offentliggjøring" av hele forvaltningsområdet, fullt ut ivaretar hensynene til tilsyns- og kontrollvirksomhet.

Når det gjelder kontroll med bruken av midlene, er det nødvendig med en ekstern og uavhengig kontroll. Tilsynsutvalget har hatt en viktig rolle i å oppnevne revisor for Omsetningsrådet og avgiftsmidlene. Det er imidlertid ikke behov for å oppnevne et eget utvalg for denne oppgaven. En nærliggende løsning er at rådet selv oppnevner en ekstern revisor, slik det er vanlig for styrer ellers i samfunnet. På bakgrunn av at det er departementet som oppnevner tilsynsutvalget, for å sikre en viss avstand mellom rådet og dets tilsynsutvalg, mener departementet likevel at oppgaven med å oppnevne revisor bør ligge til Landbruks- og matdepartementet.

Det foreslås på denne bakgrunn at ordningen med å oppnevne et eget tilsynsutvalg for Omsetningsrådet avvikles, og at oppgaven med å oppnevne revisor legges til Landbruks- og matdepartementet. Bestemmelsen om tilsynsutvalget i omsetningsloven (§ 12) foreslås endret i tråd med dette.

4. ØVRIGE ENDRINGER

4.1. Kvoteordningen

4.1.1. Gjeldende rett

Formålet med kvoteordningen er å tilpasse melkeproduksjonen til markedets behov. Kvoteordningens intensjon er altså å regulere produksjonen av melk slik at det ikke produseres mer melk enn det som kan avsettes i markedet. Bestemmelsen om melkekvoter er å finne i forskrift om kvoteordningen for melk (kvoteforskriften)⁷. Forskriften er både hjemlet i omsetningslovens § 5a og § 19.

Kvote er en rettighet knyttet til en bestemt landbrukseiendom og ikke til en enkelt produsent. Kvoten beregnes i liter og er den mengden melk som kan produseres uten at overproduksjonsavgift blir ilagt. Forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk⁸ § 3, bestemmer at det skal ilegges overproduksjonsavgift dersom det leveres melk uten eller ut over kvote.

4.1.2. Departementets vurdering og forslag

Etter omsetningsloven § 19 og Kgl. res. 6. desember 1996⁹ kan departementet gi forskrift om at produsenter av jordbruksvarer må oppfylle fastsatte vilkår for å få tilskudd fra staten og/eller den avtalefestede prisen som er knyttet til levering av varer. Et slikt vilkår er at melkeprodusenter har kvote.

⁷ Forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk

⁸ Forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk

⁹ Kgl.res. 6. desember 1996, Delegering av myndighet til Landbruksdepartementet etter lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer.

Kvoteforskriften er som nevnt hjemlet i to bestemmelser i omsetningsloven. Departementet ønsker å samle hjemmelen slik at hjemmelen for kvoteforskriften fremgår ett sted. Dette kan gjøres ved en tilføyelse til § 5a slik at fullmakten til å gi kvoteforskriften fremgår uttrykkelig av bestemmelsen. Også tilføyelsen ” i strid med...” innebærer en tydeliggjøring av hva som etter gjeldende rett regnes for å være produksjon ut over kvote.

Forslaget innebærer således ingen realitetsendring i forhold til gjeldende rett, men en tydeliggjøring av gjeldende rammer.

4.2. Omgjøringsadgangen

4.2.1. Gjeldende rett

Det er særlige bestemmelser om klage- og omgjøringsadgang etter omsetningsloven. I henhold til omsetningsloven § 11 fjerde ledd kan departementet omgjøre Omsetningsrådets vedtak dersom de er i strid med lov, forskrift eller gjeldende jordbruksavtale. Kongen kan omgjøre Omsetningsrådets vedtak dersom de er i strid med samfunnsinteresser.

Siste ledd regulerer som nevnt Kongens og departementets kompetanse til å omgjøre Omsetningsrådets vedtak. Presiseringen ”etter fyrste ledd” i § 11 fjerde ledd første punktum innebærer imidlertid at bestemmelsen gjelder rådets vedtak om bruk av ordinær omsetningsavgift og overproduksjonsavgift. Når det gjelder utjevningsavgiftene (prisutjevningsordningen for melk) etter lovens § 6, følger det antitetisk (dvs. motsetningstolkning) av § 11 siste ledd at det vil være de ordinære saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven som kommer til anvendelse på vedtak om utjevningsavgift.

At forvaltningsloven ikke har anvendelse på vedtak truffet av Omsetningsrådet om bruk av midlene fra omsetningsavgift og overproduksjonsavgift innebærer at de ordinære klagereglene ikke gjelder. Tilsvarende gjelder vedtak truffet av departementet og Kongen i samme saker.

4.2.2. Departementets vurdering og forslag

I omsetningsloven § 11 siste ledd het det frem til lovendringen i januar 1992 at ”vedtak som Omsetningsrådet gjer om bruk av avgiftspengar kan det ikkje klagast på”.

I Ot.prp. nr. 67 (1990-1991) om endring i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror heter det:

”Etter Omsetningslova § 11, siste ledd er klageretten etter Forvaltningslova ikkje gjort gjeldande. Landbrukskomiteen har i si tilråding om Omsetningsrådet si verksemd og reknskap for 1986 og 1987 (Innst.S.nr.132 1989-1990) bede Landbruksdepartementet om at spørsmålet om retten til å klage på Omsetningsrådet sine meir prinsipielle vedtak vert vurdert.

Omsetningsrådet har ei uavhengig stilling i høve til departementet. Omsetningsrådet må i mange samanhengar gjera vedtak som må verta sett i verk på kort varsel, til dømes marknadsreguleringstiltak.

Det kan etter departementet si meining ikkje vera nokon generell klagerett på Omsetningsrådet sine vedtak dersom rådet skal kunne fungere på ein fullgod måte.

Landbruksdepartementet ser likevel trong for å innarbeide i lova ein klar heimel for å gjera om vedtak dersom vedtaka er i strid med lov, føresegner, gjeldende jordbruksavtale eller med viktige samfunnsinteresser. Dette vil også gje dei som ønskjer å få eit vedtak omgjort eit klart formelt grunnlag for å be om dette.

Departementet føreslår difor at ein heimel for å omgjera Omsetningsrådet sine vedtak vert teken inn i § 11 i Omsetningslova. Ein slik heimel er det i jordbruksavtala (avtala sin § 6.5), og ein vil med dette få same grunnlag for omgjering anten det gjeld bruk av middel over jordbruksavtala eller det gjeld bruk av avgiftsmiddel.”

Da omsetningsloven ble endret slik at det ble gitt en begrenset omgjøringsadgang, ble det ikke presisert i loven hvordan en skulle forholde seg til vedtak truffet av departementet eller Kongen, men bare generelt henvist til at forvaltningsloven ikke gjelder.

Departementet ønsker derfor å presisere hjemmelen i lovens § 11 fjerde ledd. Det foreslås å ta inn en tekst slik at det følger eksplisitt av bestemmelsen at departementets omgjøringer skjer med endelig virkning.

5. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Forslaget vil ikke innebære merkbare økonomiske konsekvenser for næringsliv eller offentlige myndigheter, ei heller ha særlig innvirkning på omsetningsavgiftens størrelse. Samlet godtgjørelser til råd, arbeidsutvalg og tilsynsutvalg vil gå noe ned som følge av forslaget.

Administrativt sett vil dette være å regne som en vesentlig forenkling. Forslaget innebærer i utgangspunktet to færre offentlig oppnevnte utvalg, og en reduksjon i antall aktører som er involvert i Omsetningsrådets arbeid. Statens landbruksforvaltning vil ventelig bruke noe færre ressurser på å forberede saker, ved selv å kunne avgjøre administrative saker uten å fremme disse for arbeidsutvalget og Omsetningsrådet, samt ved å forholde seg til to færre utvalg.

6. MERKNADER TIL HØRINGSUTKASTET

Til § 1:

Kjøtt av reinsdyr samt reinsdyrskinn tas ut av lovens formål. Det er ikke foretatt realitetsendringer i bestemmelsens materielle innhold sammenliknet med gjeldende § 1, men noen av de enkelte varegruppene som er nevnt i bestemmelsen er harmonisert med dagens språkbruk.

Til § 2:

Omsetningsrådet skal bestå av 11 medlemmer jf. bestemmelsens første ledd. Bestemmelsens annet ledd angir hvilke organisasjoner som foreslås å være representert i rådet. For nærmere omtale vises det til punkt 3.1.3.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet rettes til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Landbruksdepartementet rettes til Landbruks- og matdepartementet.

Til § 3:

I bestemmelsens første ledd erstattes "Landbruksdepartementet" med "departementet" i tråd med språkbruken i lovverket for øvrig. Videre vil rådet være vedtaksført når 6 medlemmer møter.

Bestemmelsens nåværende tredje og fjerde ledd oppheves, da rådet ikke lenger skal ha et lovbestemt arbeidsutvalg. For nærmere omtale vises det til punkt 3.2.

Bestemmelsens tidligere femte og sjette ledd blir dermed nytt tredje og fjerde ledd.

Som følge av at tilsynsutvalget (§ 12) oppheves får bestemmelsen et nytt femte ledd hvor det følger at departementet skal oppnevne revisor som skal føre tilsyn med rådets regnskap.

Bestemmelsen får også et nytt siste ledd der rådet gis adgang til å delegere saker som ikke er av prinsipiell karakter til sitt sekretariat. Dette innebærer blant annet at saker hvor det er liten grad av forvaltningsskjønn, eller saker av ren administrativ karakter kan delegeres. Saker som kan få innvirkning på markedsreguleringen eller kan ha konkurransemessig betydning, vil være eksempler på det motsatte.

Til § 4:

For at utgiftene til revisor skal dekkes over omsetningsavgiften, på lik linje med oppgavene med å forberede sakene til rådet etter gjeldene § 3 siste ledd, får § 4 annet ledd en bestemmelse om dette. Også i dag dekkes disse utgiftene over omsetningsavgiften, og dette innebærer således ingen realitetsendring.

Til § 5:

Bestemmelsens annet ledd er endret i tråd med endringene i formålet (§ 1). Med unntak av endringen vedrørende reinsdyrkjøtt og -skinn er det ikke tilsiktet realitetsendringer i bestemmelsens materielle innhold.

Til § 5a:

Hjemmelen for kvoteforskriften samles i én bestemmelse. § 5a får således en tilføyelse slik at fullmakten til å gi kvoteforskriften fremgår uttrykkelig av bestemmelsen. Dessuten er det tydeliggjort at melk som er produsert ut over landbrukseiendommens kvote, innbefatter melk som er produsert i strid med vilkårene i kvotereguleringen. Endringen innebærer ingen realitetsendring i forhold til gjeldende rett.

Til § 11:

Bestemmelsen presiseres slik at det nå følger eksplisitt at departementets omgjøring av Omsetningsrådets vedtak gjort i strid med lov, forskrift eller gjeldende jordbruksavtale skjer med endelig virkning.

Til § 12:

Behovet for et tilsynsutvalg anses ikke lenger tilstede, jf. pkt. 3.4.2 ovenfor. Någjeldende § 12 oppheves som følge av dette.

7. FORSLAG TIL ENDRING

Lov om endring av lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror

I

I lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Fyremålet med lova er gjennom samyrke å fremja umsetnaden av kjøtt av storfe, kalv, sau, ~~reinsdyr~~, *svin* og fjørfe, ~~flesk~~ korn og oljefrø, mjølk, ~~smør, ost og mjølkeprodukt~~, egg, ~~pelsdyrskinn, reinsdyrskinn og hagebruks- og gartneriprodukt~~ *grønsaker, frukt, bær, rotvekstar og pelsdyrskinn*.

§ 2 skal lyde:

For å fremja fyremålet etter § 1 skal det vera eit omsetningsråd med 19-11 medlemmer.

Landbruks- og matdepartementet oppnemner medlemmer med personlege varamedlemmer for kvar av desse:

Norges Bondelag

Norsk Bonde og Småbrukarlag

~~Forbrukarrådet~~

~~Handelens og Servicenæringens Hovedorganisasjon~~

~~Coop NKL BA~~

Ein felles representant for Handelens og Servicenæringens Hovedorganisasjon og Coop NKL BA

Tine BA

Norsk Kjøttamvirke

~~Prior Norge~~

Nortura BA

Norske Felleskjøp

~~Norkorn~~

~~Norges Pelsdyrslag~~

~~Gartnerhallen A/L~~

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

~~Barne- og familiedepartementet~~

~~Arbeids- og administrasjonsdepartementet~~

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Hoff Norske Potetindustrier
Norsk Landbrukssamvirke
Ein felles representant for Kjøttbransjens Landsforbund, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund, Fjørfebransjens Landsforening og Meieribransjens Landsforbund
Ein felles representant for Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund, NHO Mat og Drikke og Norkorn
Landbruksdepartementet
Landbruks- og matdepartementet

Oppnemninga skjer etter framlegg frå dei overnemnde organisasjonane og institusjonane. Medlemene med personlege varamedlemer vert oppnemnde for fire år. Annakvart år går halve rådet ut, fyrste gongen etter loddtrekking.

§ 3 skal lyde:

~~Landbruksdepartementet~~ Departementet oppnemner leiar og nestleiar. Rådet er vedtaksført når ~~10~~ 6 medlemer møter. Millom dei må vera leiaren eller nestleiaren.

Alle vedtak vert gjort med vanleg fleirtall. Står røystene likt, er røysta til leiaren avgjerande.

~~Rådet skal ha eit arbeidsutval på 5 medlemer. Arbeidsutvalet skal vera samansett av medlemene frå Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Landbruksdepartementet og eit medlem frå omsetningsorganisasjonane etter framlegg frå Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.~~

~~— Rådet fastset fyresegner for arbeidsutvalet. Fyresegnene skal godkjennast av departementet.~~

Rådet sender kvart år rekneskap og melding um arbeidet sitt til departementet og til dei samskipnader som har nemnt opp medlemer.

Departementet kan gjeva nærare fyresegner um rekneskapsuppsetjinga, um emnet for meldinga og um kunngjering av rekneskap og melding.

Departementet oppnemner revisor, som skal føre tilsyn med rekneskapa til rådet.

Oppgåvene med å førebu sakene for rådet, følgje opp vedtaka og krevje inn og administrere avgiftsmidlane vert lagt til det organet som departementet fastset.

Rådet kan gje den som førebur sakene for rådet myndigheit til å treffe vedtak i saker som ikkje er av prinsipiell karakter.

§ 4 skal lyde:

Løn, skyss- og kostpengar til dei som er med i rådet, vert fastsett av departementet.

Utgiftene som staten har i samband med oppgåvene som nemnde i § 3 *femte og sjette siste* ledd, skal greidast ut av dei avgiftene som vert pålagde med heimel i denne lova. Departementet kan fastsetja korleis utgiftene skal bytast på dei ymse avgiftene.

§ 5 annet ledd skal lyde:

På grunnlag av dette kan Kongen for upp til 1 år um gongen leggja på avgifter ved umsetnaden av kjøtt av storfe, kalv, sau, ~~reinsdyr~~, *svin* og fjørfe, ~~flesk korn og oljefrø~~, mjølk, ~~smør, ost og mjølkeprodukt~~, egg, ~~pelsdyrskinn, reinsdyrskinn og hagebruks- og gartneriprodukt~~ *grønsaker, frukt, bær, rotvekstar og pelsdyrskinn* etter dei føresegnene som er nemde nedanfor.

§ 5a skal lyde:

For å setja i verk produksjonsregulerande tiltak for mjølk som er fastsette i medhald av jordbruksavtalen eller Stortinget sitt vedtak, kan Kongen leggje ei avgift på omsetnaden av mjølk ut over tildelt part av den totale produksjonen (kvote), *herunder mjølk som er produsert i strid med føresegner gitt i medhald av lova.*

Kongen kan gje nærmare føresegner om kvote etter første ledd.

§ 11 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan *med endeleg verknad gjere gjera* om Omsetningsrådet sine vedtak om bruk av avgiftspengar etter fyrste ledd dersom vedtaket er i strid med lov, føresegner, eller gjeldande jordbruksavtale. Kongen kan gjere om vedtak dersom vedtaket er i strid med samfunnsinteresser.

§ 12 oppheves

~~Vedkomande departement nemner upp eit utval på 4 medlemmer som skal føre tilsyn med arbeidet og rekneskapene til rådet og dei institusjonane som får tilskot av avgiftene etter § 11 fyrste ledd. Utvalet vert oppnemnt for 4 år um gongen.~~

~~— Departementet gjev nærmare fyresegner um korleis tilsynet skal ordnast, kva årsmeldingar og rekneskapar frå dei nemnde institusjonar skal gjeva opplysning um, og um kunngjering av rekneskapane m.m.~~

~~— Godtgjersla til medlemene i tilsynsutvalet og utgiftene med arbeidet vert ordna i samsvar med fyresegnene i § 4.~~

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2010.